

Werk

Titel: Furmas dils Saraments

Ort: Erlangen

Jahr: 1911

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?345572629_0030|log17

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

cumin preu si per tschentament, ca ilg Oberkeit deig en procefs d'injurias vangir constitueus sco en faigs da leg.

Item: Davart ilg dar parditgia avont las parts eis faig per statut, ca la part, la quala producescha parditgias deig, suenter efser numnau a 5 saramentau las parditgias, metter per scrit las dumondas vid las parditgias, quellas en scrit consengiar a lgi Derschader, ad allura en absenza dellas parts a d' ilg auditori dein las parditgias vangir tadladas a protocolladas.

Er deig scadinna differenzia avont ilg gi da dartgira vangir avont ilg constitueu project da pasch, par far inn' amprova d' amicabilitat denter 10 las parts litigantas.

[f. 12^b] Sur da scumondadas eis 1843 ils 23 Febr. faig par statut, ca in ilg qual vult far inna scumondada da buc laschar pafsar tras seu prau, ei seig mai a pei ner cun manadiras, deig far l'instanzia tiers ilg sgr. mistral, lez deig publicar l'amprima domengia sin vischneunca l'instanzia 15 faitgia, nua ca quel, ilg qual pretenda per vau cou, deig quel seu pretendeu dreg notificar a lgi mistral, ad allura, suenter ca part a cuntrapart han realisau las pretensiuns avont ilg mistral, sa sclaresch' ei scha ilg mistral sa conceder tala lubienscha; bein aber deig par 8 gis da l'amprima instanzia navend, buc efser lubeu da practicar quei vau.

20 Duels in senza dregs surpafsar inna en tal moda concedida scumondada, schi eis el suttoposts alg ploing dilg fekelmstr., sco er deig dilg mistral vangir taneu in exact protocoll da tuttas dad el concedidas scumondadas.

Scadin creditur, ca garegia tiers ilg mistral da puder far stumadira, eis obligaus da deposar tiers quel inna sigrada dad in Thlr. f. 3. 20, 25 or dilg qual deig vangir tenor statuts a breigias indennisau ils stumadurs ad ilg veibel.

FURMAS DILS SARAMENTS.

(Ineditum nach Ms. UW.)

[p. 46] Furma d' ilg Sarament, ca ven daus a lgi Mistral.

1. Vus vangits ad angirar dad efser in fideivel a nunpertschont 30 Mistral e cau da niefs Cumin, ilg laud ad hanur da Deus a tut ilg bien promover a furdriar, ad ilg mal taner sut a calsar;

2. Vangits vus ad angirar dregs a frietats d' ilg Cumin taner si a gidar muntaner;

3. Vangits vus er ad angirar de metter a taner ilg lagi d' ilg Cumin 35 enten sagirs logs ad enten bien guvern a nua ca ei vangifs da sagilar d' ampurtonza, adinna sagilar cun cufselg da mes hundraus fingurs, tont sco pufseivel ei;

4. Wus vangits er ad angirar, ca cur ca vus saselsas a Truvement ca sin vus vangifs la spartgida, scha duveigias dar quella nua ca a vus sumelgia ilg pli dreg a pufseivel, per viefs sarament;

5. Vus vangits er ad angirar da schirmiar veuas ad orfens, ca els pofsien vangir a rumaner tiers tut [p. 47] quei c' ils auda cun dreg a raschun, 5 suenter viefs melgier saver a puder;

6. Vangits er ad angirar, ca cur ca vus vangits dumondai dad ir a stumar per vofsa pagailgia, da vangir en velgia, tuttas caussas metter giu s' ilg mender donn a cust, a stumar pilg sarament suenter ilg tschentament della part a diever da niefs lud^{vl} Cumin. 10

7. Vus vangits er ad angirar, ca tgei ca avont vus vangifs, ei seig per fcartira ner per bucca, ca fufs da palentar ad offniar, palentar ad offniar, a quei ca fufs da quescher a taner schillau, quescher a taner schillau, je purtar cun vus enten la fofsa: a leigias adinna far per cufselg da mes hund^{rs} signurs tont sco pufseivel ei. 15

8. Plianavont vangits ad angirar da far cun il rich sco cun ilg pauper a cun ilg pauper sco cun il rich; cun il pitschen sco cun ilg grond, cun ilg grond sco cun ilg pitschen; cun ilg jester sco cun ilg dumiesti, cun ilg dumiesti sco cun ilg jester; cun ilg velg sco cun ilg juven, cun ilg juven sco cun ilg velg; cun ilg niebel sco cun ilg nunniebel, cun ilg nunniebel 20 sco cun ilg niebel: a duveits laschar ner per char ner per laid, ner per beinvulgienscha ner per [p. 48] malvulgienscha (ner per gabs ner per schenks) ner per aur ner per argient, ner per nagingna outra causa, ca pudefs manar giu della via della gistia, mo tuttas caussas far cun bunna fei, suenter viefs melgier saver a puder. Scha vus leits far quei scha taneit 25 si treis dets da viefs meun dreg a scheid a mi suenter:

Sco jeu vus hai taneu avont cun ils plaids, aschia leigias vus ir a vangir suenter cun ils faigs, a salvar tuttas caussas cun bunna fei, viefs melgier saver a puder, aschi pilgver! vus gidig Deus a la sointgia Trinitad.

[p. 49] Furma d' ilg sarament, ca ven daus als giraus. 30

1. Vus vangits oravont a per 'lg amprim ad angirar, dad esfer fei giraus; ilg laud ad hanur da Deus a tut bien gidar demtgiar a taner si, don a zanur, ilg mal gidar taner sut a cafsar;

2. Vus vangits er ad angirar, da dregs a frietads d' ilg lud^{vl} Cumin taner si a muntaner; 35

3. Vus vangits er ad angirar, ca cur ca ilg Miftral vus lai cumondar a dartgira, ner a cufselg, ei seig tard ner bauld, per gi ner per noig, ner cur c' ilg basengs dat, da far bunn' ubadienscha, ir a gidar metter giu tuttas caussas s' ilg mender don a cust;

4. Vus vangits er ad angirar, ca cur vus vangits dumondai dad ir a stumar per vofsa pagailgia, da far bunn' ubadienscha, er tuttas caufsas metter giu s' ilg mender don a cust, a stumar p' ilg sarament suenter ilg tschentament della part a diever da niefs lud^{v1} cumin;

5 [p. 50] 5. Vus vangits er ad angirar, ca tut quei ca avont vus vangifs, ca fufs dad offniar a palentar, quei offniar a palentar, a quei ca fufs da quescher a taner schillau, quescher a taner schillau, gie purtar cun vus enten la fofsa;

6. Vus vangits er ad angirar da gidar a schirmiar veuas ad orfens, 10 ca els pofsien vangir a rumaner tiers tut quei c' ils auda cun dreg a raschun.

7. Plianavont vangits er ad angirar da far cun ilg rich sco cun ilg pauper, a cun ilg pauper sco cun ilg rich; cun ilg grond sco cun ilg pitschen, cun ilg pitschen sco cun ilg grond, cun ilg jester sco cun ilg dumiesti, cun ilg dumiesti 15 sco cun ilg iester, cun ilg velg sco cun ilg juven, cun ilg juven sco cun ilg velg; cun ilg niebel sco cun ilg nunnibel, cun ilg nunnibel sco cun ilg niebel: a dueits laschar ner per char ner per laid, ner per beinvulgienscha ner per malvulgienscha, ner per gabs ner per schenks, ner per aur ner per argient, ner per naginna outra caufsa, [p. 51] ca vus pudefs metter giu 20 della via della gistia; mo tuttas caufsas cun bunna fei, viefs melgier faver a puder.

„Scha vus leits quei far, schi taneit si treis dets da viefs meun dreg a scheid a mi suenter:

Sco jeu vus hai taneu avont cun ils plaids, aschia leigies vus ir 25 a vangir suenter cun ils faigs; — a salvar tuttas caufsas cun bunna fei, — viefs melgier faver a puder, — aschi pilgver, — vus gidig Deus a la sointgia Trinitad“.

[p. 52] Furma d' ilg sarament, ca ven daus a lgi scrivont, veibel a fekelmeister.

30 1. Vangits vus ad angirar 'lg in, lauter ad ilg tierz, dad esfer in bien, fideivel a nunpartischont scrivont, veibel a fekelmeister, tut quei ca avont vus vangifs dad offniar a palentar dueigias vus offniar a palentar, a quei ca fufs da quescher a taner schillau, quei quescher, gie purtar cun vus enten la fofsa;

35 2. Plianavont vangits vus scrivont ad angirar da taner in bi a schuber protocoll, a tuts trovaments ad ordinaziuns, ca vangifsen faitgias d' in lud^{v1} oberkeit da metter flisiameng per scrit, mintgiamai suenter ilg pli dilg oberkeit: a sch' ei vangifs scartiras enten trovament dellas parts ner outras, scha dueigias legier giu quellas mintgiamai suenter il buostab;

40 3. Vus fekelmeister vangits er ad angirar da haver in bien Aufsicht